

Kommunstyrelsen

§ 66 Remiss - Etableringsboendelagen, Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35)

Diarienummer: KS 2025/437

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Godkänna remissvar.

Ärendet

Kramfors kommun är en kommun som uppmanats att lämna synpunkter på betänkandet Etableringsboendelagen – Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35). Etableringsboendelagen (SOU 2025:35) presenterar ett förslag på ett nytt, reglerat system för bosättning av vissa nyanlända, där syftet är att skapa ett mer enhetligt, likvärdigt och flexibelt mottagande över hela landet. Utgångspunkten är att kommunerna ska ges större inflytande och att mottagandet ska bli bättre anpassat efter lokala förutsättningar, samtidigt som det främjar integration. En central del i förslaget är införandet av etableringsboende, där anvisade kommuner får ett tydligt ansvar att erbjuda bostad till nyanlända under maximalt tre år. Rätten till boende är kopplad till individens deltagande i etableringsinsatser, och kommunen får möjlighet att avsluta boenderätten vid bristande medverkan. Fördelningsmodellen för anvisningar reformeras, med större hänsyn till bostadssituation och kommunala önskemål, samtidigt som länstalen tas bort. Staten föreslås ersätta kommunerna för de nya uppgifterna genom schablonbelopp. Förslaget betonar vikten av samordning och ansvarsfördelning mellan stat och kommun. Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026, med tillämpning av anvisningssystemet och etableringsboendet från och med 1 januari 2027.

Kommunledningsförvaltningens synpunkter

Kramfors kommun förstår och stödjer behovet av ett tydligare och mer likvärdigt bosättningssystem och ställer sig positiv till ambitionen att skapa ett mer enhetligt och likvärdigt mottagande av nyanlända. Samtidigt ser vi flera farhågor med de föreslagna förändringarna som riskerar att leda till ökad belastning på kommunens resurser och försämrade förutsättningar för etablering. Kramfors kommun vill särskilt uppmärksamma risken för att andra kommuner, till följd av bostadsbrist och höga hyror, aktivt flyttar

Justerandes signaturer			Utdragsbestyrkande

nyanlända till kommuner som Kramfors efter avslutad etableringsperiod. Detta sker inte som en följd av individens fria val, utan på grund av strukturella hinder för att etablera sig på den ordinarie bostadsmarknaden inom tre år. Ett sådant uppbrott är negativt både för individens integrationsprocess och för mottagande kommuners långsiktiga planering.

Men förslaget, så som det nu är utformat, riskerar att i realiteten medföra ökad kommunal belastning och försämrade etablering för individen. Det är väsentligt att staten tar ett större ekonomiskt ansvar och främjar ett långsiktigt arbete med integration och inkludering.

Kramforsbon

Men förslaget, så som det nu är utformat, riskerar att i realiteten medföra ökad kommunal belastning och försämrade etablering för individen. Det är väsentligt att staten tar ett större ekonomiskt ansvar och främjar ett långsiktigt arbete med integration och inkludering.

Medarbetare

Förslaget kan medföra ökad belastning på kommunens medarbetare.

Ekonomi och effektivitet

Systemet som presenteras kommer att innebära betydande kostnadsökningar för kommunerna.

Samråd

Samråd har förts inom kommunledningsförvaltningen, med Bildnings- och Velfärdsförvaltningen, Västernorrlands integrationsnätverk (INA) där även Länsstyrelsen ingår. Deltagande i SKR:s Remisskonferens SOU 2025:35 Etableringsboendelagen 2025-05-09.

Beslutsunderlag

Remiss *Etableringsboendelagen*– ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända, SOU 2025:35. Etableringsboendelagen - Regeringen.se
Remissvar Etableringsboendelagen A2025/00455.

Beslutet skickas till

Velfärdsnämnden

Bildningsnämnden

Arbetsmarknadsdepartementet A2025/00455

Justerandes signaturer	Utdragsbestyrkande